

HERDENKINGS- CONCERT

Nijmeegs Studentenorkest
Collegium Musicum Carolinum

Kamerkoor Mnemosyne

o.l.v. Pim Cuijpers

Johannes Brahms,
*Ein Deutsches
Requiem*



Donderdag 4 mei '23

De Vereniging, Nijmegen

21.00 uur

Toegang gratis



www.4en5mei-nijmegen.nl



Het 4 en 5 mei comité organiseert op 4 mei een herdenkingsconcert door het Nijmeegs Studentenorkest Collegium Musicum Carolinum in samenwerking met het Kamerkoor Mnemosyne en dirigent Wolfgang Lange.

PROGRAMMA

Wilhelmus

Gezamenlijk, eerste en zesde couplet

Toespraken

Johannes Brahms, Ein Deutsches Requiem

Het concert wordt geopend met twee coupletten van het Wilhelmus, die worden meegezongen door de bezoekers.

Wilhelmus *(eerste en zesde couplet)*

Wilhelmus van Nassouwe
ben ik, van Duitsen bloed,
den vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood.
Een Prinse van Oranje
ben ik, vrij, onverveerd,
den Koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd.

Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God mijn Heer,
op U zo wil ik bouwen,
Verlaat mij nimmermeer.
Dat ik doch vroom mag blijven,
uw dienaar t'aller stond,
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.

Programmatoelichting en introductie Nijmeegs Studentenorkest CMC

Troost en herdenking staan centraal in het Duitse Requiem van Johannes Brahms. Dit werk, dat Brahms componeerde in 1868, heeft met recht de status verworven als een van de meest indrukwekkende werken uit de negentiende eeuw.

De titel van het *Deutsches Requiem* van Brahms klopt eigenlijk niet. Of tenminste, de titel vertelt niet het hele verhaal. Dat begint al bij het woord 'deutsches'. Brahms wilde boven alles dat dat woord niet zou worden uitgelegd als een uiting van nationalisme. Hij noemde het liever *Ein Menschliches Requiem*, dat voor iedere toehoorder gecomponeerd was. Daarnaast is *Ein Deutsches Requiem* ook eigenlijk geen traditioneel requiem. De muziek is namelijk niet per se Christelijk. Ja, de tekst is een selectie van Bijbelfragmenten, maar Christus, de zonde en de Dag des Oordeels komen niet in zijn werk voor. Het wordt door sommigen daarom ook wel een 'humanistische lijdensmediatie' genoemd, toegankelijk voor iedereen.

Het allerkrachtigste van het *Deutsches Requiem* van Brahms zit hem in de totale omkering van de betekenis van een requiem. Dit werk is namelijk niet bedoeld voor iemands overlijden, het sterven, een begraving of de rouw. Dit werk is troostmuziek voor de overlevenden, voor iedereen die iemand heeft verloren. In precies die omkering zit de kracht van dit werk: Brahms richt zich niet tot de doden, maar direct tot u.

Het is daarom met erg veel trots dat het Nijmeegs Studentenorkest dit herdenkingsconcert met dit stuk mag verzorgen. Het orkest is er voor studenten die naast hun studie tijd vrijmaken om op hoog niveau muziek te maken. De wekelijkse repetitie is de hoeksteen van de vereniging, waar hard gewerkt wordt om ieder halfjaar een mooi programma ten gehore te brengen. Maar bovenal gaat het om het samenzijn: of het nou de borrel na de repetitie of een tournee door heel Europa

is, in het CMC vinden muzikale studenten elkaar. Dit halfjaar werd naast het repeteren voor Brahms hard gewerkt aan Beethovens Derde "Eroica" Symfonie en Tchaikovsky's Violconcert, die 6 en 8 juni in respectievelijk Utrecht en Nijmegen te horen zullen zijn.

PIM CUIJPERS – Dirigent Nijmeegs Studentenorkest CMC

Het Nijmeegs Studentenorkest staat onder leiding van Pim Cuijpers, die met veel bezieling de repetities voor dit concert geleid heeft. Hij is een ervaren dirigent, opgeleid door gerenommeerde dirigenten als Ed Spanjaard en Lucas Vis. Hij heeft als assistent-dirigent gewerkt voor verschillende gezelschappen, waaronder het Orkest van het Oosten, het Gelders Orkest en het Nederlands Studenten Orkest. Momenteel is hij vaste dirigent van het Nijmeegs studentenorkest en van symfonieorkest Musica Den Haag. Daarnaast leidt hij verschillende projecten, van ensemblebezetting tot groot symfonisch repertoire. Pim werkt ook bij Radio 4 als muzieksamensteller voor verschillende programma's en is radioregisseur in het AVROTROS Vrijdagconcert.

KAMERKOOR MNEMOSYNE EN DIRIGENT WOLFGANG LANGE

Met veel plezier werkt het CMC samen met het ambitieuze amateurkoor Kamerkoor Mnemosyne uit Nijmegen, onder leiding van dirigent Wolfgang Lange. Wolfgang is een ervaren dirigent en hoboïst, die zijn Master's Degree heeft behaald aan de Hogeschool voor Muziek in Tilburg en gestudeerd heeft bij Han de Vries, Gerhard Turetschek en Christian Schneider. Onder Wolfgang's leiding heeft Kamerkoor Mnemosyne gerepeteerd aan *Ein Deutsches Requiem*. Mnemosyne staat bekend om zijn transparante, warme koorklank en veelzijdige programmering van muziek uit verschillende stijlperiodes, met speciale aandacht voor twintigste- en eenentwintigste-eeuwse werken. Dat maakt dit koor meer dan geschikt voor het programma van vanavond. Wolfgang heeft met zijn koren een uitgebreid repertoire opgebouwd door middel van

gevarieerde programmering. Het koor werkt regelmatig samen met instrumentalisten, orkesten en componisten en is ter gelegenheid van dit herdenkingsconcert uitgebreid met projectzangers.



JORIS VAN BAAR - Bariton

Met veel trots werken we met dit project samen met Joris van Baar. Hij zong recent de titelrol in *Divorce of Figaro* (W.A. Mozart & N. Idelenburg), waarover NRC schreef: "een echte Figaro, gewiekt en vitaal". Eerder dit seizoen zong hij bij De Nationale Opera in *Animal Farm* (A. Raskatov) en binnenkort is hij te horen in *Holland Opera's De Kersentuin* (N. Idelenburg). Eerder zong hij onder andere *Hobson* (Peter Grimes), *Figaro* (*Le nozze di Figaro*) en *Aeneas* (*Dido & Aeneas*). Ook is hij een veelgevraagd oratoriumzanger. De pers roemde zijn vertolking van *Christus* (*Matthäus-Passion*): "het was de vleesgeworden kwetsbaarheid" (*Dagblad van het Noorden*). Hij studeerde aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij zijn masterdiploma met onderscheiding behaalde.

JEANNETTE VAN SCHAİK – Sopraan

De sopraan van dit concert is Jeannette van Schaik. Zij behaalde haar diploma klassiek zang cum laude aan het Conservatorium van Amsterdam en is recentelijk afgestudeerd aan de prestigieuze Dutch National Opera Academy. Sinds haar afstuderen wordt ze gezien als een van de grootste opkomende talenten binnen de klassieke muziek. Een van Jeannette haar meest geprezen optredens was als *Donna Anna* in Mozart's *Don Giovanni*. Zij maakte haar debuut bij De Nationale Opera als 1e Madrigalist in Puccini's *Manon Lescaut*. Daarop volgde meteen haar internationale roldebuut als *Mimi* in Puccini's *La Bohème* in het Grand Théâtre de Luxembourg.



Ein Deutsches Requiem:

1: Ziemlich Langsam und mit Ausdruck [koor]

Selig sind, die da Leid tragen,
denn sie sollen getröstet werden.

Die mit Tränen säen,
werden mit Freuden ernten.
Sie gehen hin und weinen
und tragen edlen Samen
und kommen mit Freuden
und bringen ihre Garben.

2: Langsam, marschmäßig [koor]

Denn alles Fleisch, es ist wie Gras
und alle Herrlichkeit des Menschen
wie des Grases Blumen.
Das Gras ist verdorret
und die Blume abgefallen.

So seid nun geduldig, lieben Brüder,
bis auf die Zukunft des Herrn.
Siehe, ein Ackermann wartet
auf die köstliche Frucht der Erde
und ist geduldig darüber,
bis er empfahe den Morgenregen
und Abendregen.

Aber des Herrn Wort
bleibt in Ewigkeit.

Die Erlöseten des Herrn
werden wiederkommen,
und gen Zion kommen mit Jauchzen;
ewige Freude wird über ihrem Haupte sein;
Freude und Wonne werden sie ergreifen
und Schmerz und Seufzen
wird weg müssen.

Zalig zij die treuren
want zij zullen vertroost worden.

Wie met tranen zaaien,
zullen met vreugde oogsten.
Zij gaan heen en wenen,
en dragen edel zaad
en komen met vreugde
en brengen hun schoven.

Want alle vlees is als gras,
en alle heerlijkheid des mensen
is als bloemen van het gras.
Het gras is verdord,
en zijn bloem is afgevallen;



Weest dus geduldig, broeders,
tot de toekomst des Heren.
Ziet, de landman wacht
de kostelijke vrucht van het land,
geduldig af,
toddát het de vroege en late
regen zal hebben ontvangen

Maar het Woord des Heren
blijft tot in eeuwigheid;

De vrijgekochten des Heren
zullen terugkeren
en naar Sion komen met gejuich;
eeuwige blijdschap zal op hun
hoofd zijn; vreugde en blijdschap
zullen zij verkrijgen, en
smart en zuchten zullen verdwijnen

**Georganiseerd door het 4 en 5 mei comité
Nijmegen i.s.m. Nijmeegs Studentenorkest
CMC en Kamerkoor Mnemosyne**

www.4en5mei-nijmegen.nl

   [4en5mei-nijmegen](#)

 provincie
Gelderland

 GELDERLAND
in VRIJHEID

*Mede mogelijk gemaakt door
subsidie van gemeente Nijmegen,
en provincie Gelderland, met dank
aan onze partners.*